

1r

CONGRÉS INTERNACIONAL
DE DISSENY I INNOVACIÓ
DE CATALUNYA

18 i 19 de marzo de 2010
Fira de Sabadell
www.esdi.es/cidic

FUNDIT
Fundació per l'ESDi

**ES
Di** Escola
Superior
de Disseny
centre adscrit
Universitat Ramon Llull

 Comerc
Catalunya Generalitat
de Catalunya

Ajuntament de Sabadell

Fundació
BancSabadell

ÍNDIX

- 4 Resum executiu
- 5 El disseny: motor de la innovació i el progrés social
- 6 Principals línies temàtiques del 1r Congrés Internacional de Disseny i Innovació de Catalunya
- 8 Antecedents del Congrés: El vintè aniversari de l'Escola Superior de Disseny ESDi
- 9 Sabadell, ciutat compromesa amb la innovació. Seu del Congrés
- 10 Fira de Sabadell
- 11 Organitzadors
- 11 Patrocinadors
- 12 Programa
- 14 Chairman
- 14 Keynote speakers

RESUM EXECUTIU

- El *1er Congrés Internacional de Disseny i Innovació de Catalunya* es celebrarà, sota el lema "**El Disseny: motor de la innovació i el progrés social**", els dies 18 i 19 de març a la Fira de Sabadell.
- El Congrés està organitzat per l'**Escola Superior de Disseny ESDi** amb motiu de la celebració dels seus vint anys d'existència, i en col·laboració amb la **Generalitat de Catalunya**, l'**Ajuntament de Sabadell** i la **Fundació Banc Sabadell**.
- L'objectiu del Congrés és **promoure la reflexió, el debat i l'intercanvi d'experiències** sobre la necessitat d'augmentar la integració del disseny en l'entramat empresarial per, d'aquesta manera, poder **innovar i millorar la competitivitat en els mercats internacionals**.
- S'ha previst la **participació de professionals** de diversos països, majoritàriament d'Amèrica Llatina. Serà una oportunitat per ampliar les relacions comercials en l'àmbit del Disseny entre els dos continents.
- S'està perfilant l'**assistència de diferents personalitats** d'entitats públiques que col·laboren en la innovació i el disseny, així com docents, investigadors del disseny, professionals motivats per la implantació de la innovació en les seves empreses i estudiants.
- El Congrés **contindrà conferències magistrals**, fòrums de debat i panells temàtics d'experts al voltant dels temes descrits amb anterioritat. S'ha concebut també com un congrés amb **exposicions** i presentacions comercials. Es tractarà d'un gran punt de trobada i intercanvi d'experiències.
- Fins al dia 15 d'octubre de 2009 es van rebre 94 propostes procedents d'**una gran diversitat de països**: Alemanya, Regne Unit, Argentina, Brasil, Xile, Colòmbia, Estats Units, Israel, Itàlia, Mèxic, Perú, Portugal, Tailàndia i per descomptat Espanya.
- Els assistents al Congrés podran gaudir de **8 ponències de 30 minuts**, seleccionades pel Comitè de Programa com les **millors propostes rebudes**.
- **Més de 40 conferències**, escollides en base a les principals línies temàtiques que promou el Congrés, s'exposaran en sales paral·leles facilitant 15 minuts per a cada una.
- El Congrés tindrà l'honor de comptar amb **6 Key-note speakers d'alt nivell professional reconegut internacionalment**: Francesc Aragall, Alfred Astort, Gui Bonsiepe, Alastair Fuad-Luke, Antoni Garrell i Guiu i Alberto Sanfeliu.
- S'ha previst una **sala d'Exhibició de casos d'èxit** d'empreses catalanes, on podran disposar d'un espai per presentar les seves aportacions al disseny innovador. D'aquesta manera **es promou la trobada entre els assistents** amb l'objectiu d'establir possibles convenis de col·laboració.
- Es desenvoluparà una **exposició amb panells temàtics** de les ponències rebudes que tinguin la qualitat requerida però que, per motius d'agenda, no tinguin cabuda entre les presentacions orals.

EL DISENY: MOTOR DE LA INNOVACIÓ Y EL PROGRESS SOCIAL

Avui en dia el client exigeix un major nombre de prestacions en els productes i serveis que consumeix - "durabilitat, seguretat, sostenibilitat mediambiental i accessibilitat per a les persones discapacitades entre d'altres factors-, per aquest motiu, l'arma d'una empresa per ser més competitiva en un mercat cada vegada més exigent és la innovació.

La innovació empresarial s'ha de basar en l'aplicació dels avenços científics, tecnològics i socials a través del disseny, ja que el disseny en si no només tracta els aspectes estètics, també és capaç d'ajudar a l'empresa a adquirir objectius estratègics en el desenvolupament de productes i serveis nous o millorats, aportant avantatges en temes de productivitat i diferenciació.

Una correcta aplicació del disseny comença en la primera etapa de definició conceptual d'un producte o servei; continua en l'aplicació dels últims avenços tècnics i científics per aportar noves funcionalitats, o en qualsevol cas millorar-les, segueix en la determinació dels materials a emprar, formes, colors i textures del projecte final, definició de les xarxes de distribució, comunicació i comercialització.

El disseny està present en cada una de les etapes de creació i distribució d'un producte o servei. Per aquest motiu és el mitjà fonamental per al desenvolupament de la innovació ja que permet arribar a l'equilibri necessari entre els beneficis empresarials i els beneficis socials, aconseguint en definitiva que l'empresa ocupi un lloc en el mercat, en la ment i al cor dels consumidors.

Conseqüentment el 1r Congrés Internacional de Disseny i Innovació de Catalunya es convertirà en el context adequat on promoure la reflexió i debatre tendències sobre el present i el futur del disseny i la innovació empresarial, així com la seva influència en la reactivació de l'economia.

PRINCIPALS LÍNIES TEMÀTIQUES

Els temes preferents de les conferències del 1er CIDIC seran els següents:

L'ecodisseny

Que el producte o servei sigui respectuós amb el medi ambient. Això implica: que, a ser possible, s'utilitzin materials reciclats; que els processos de fabricació consumeixin el mínim possible d'energia i generin el mínim de residus no reciclables; que el producte no necessiti energia per funcionar o, si la necessita, sigui en la mínima expressió possible; que tingui molt bona duració i que quan finalitzi el seu cicle de vida tots els components que el formen siguin reciclables o, com a mínim, biodegradables.

El disseny per a tothom

Que el producte o servei estigui preparat per a ser utilitzat per tota mena d'usuaris: discapacitats, invidents, gent gran, infants, persones amb dependències. El Disseny per a Tothom és un altre dels temes destacats del 1er CIDIC i en les conferències destinades a aquest tema es mostraran realitzacions concretes d'empreses catalanes.

El disseny centrat en l'usuari

Els clients demanen que la interfície d'ús estigui basada en com la gent pot, desitja o necessita treballar, en comptes de (com passa sovint) forçar els usuaris a canviar la forma en que treballen per acomodar-se al sistema.

Metodologia del disseny (Design Thinking)

Aportacions a la sistematització de la creativitat en els projectes de disseny. Distintes metodologies emprades per a fer de forma creativa el recorregut que va de la definició del concepte a l'obtenció del producte o servei.

El disseny com a activador de l'economia

Per reactivar l'economia cal innovar els productes i els serveis que les indústries de tota mena ofereixen al mercat. Quan el disseny es posa al servei de la innovació empresarial i quan els empresaris acudeixen als dissenyadors per a innovar es produeix un binomi de gran força impulsora per a activar l'economia.

Disseny per al desenvolupament local

Moltes administracions locals han agafat la bandera de promoure el desenvolupament econòmic de la seva zona d'influència recolzant el disseny com a camí fonamental per a potenciar les indústries tradicionals locals. Hi ha experiències molt interessants a reportar.

Mestissatge i multiculturalitat

És sabut que la multiculturalitat i la diversitat són un bon dinamitzador de la creativitat. Hi ha exemples interessants de la riquesa aportada al disseny quan s'aprofita la confluència de diverses identitats culturals.

Reptes pedagògics en la formació dels dissenyadors

Com han evolucionat els sistemes pedagògics de la formació de dissenyadors per adaptar-se a les exigències de les noves tecnologies i els canvis econòmics i socials. Quines innovacions s'estan introduint en els mètodes d'ensenyament de la professió.

La utilització de les noves tecnologies en el disseny

Les noves tecnologies poden ajudar a millorar el rendiment de les metodologies de disseny existents però, a vegades, poden comportar també noves metodologies i noves oportunitats pel disseny.

ANTECEDENTS DEL CONGRÈS: EL VINTÈ ANIVERSARI DE L'ESCOLA SUPERIOR DE DISENY ESDI

Al març de l'any 1989 com iniciativa de la Fundació del Disseny Tèxtil (FUNDIT) **naixia oficialment l'Escola Superior de Disseny ESDi**. Aquest projecte va ser possible gràcies no només a la col·laboració de l'administració (central i autonòmica), sinó també gràcies a l'esforç dels industrials de Sabadell: més d'un centenar d'empreses del sector tèxtil conscients de la necessitat de formar professionals del disseny altament qualificats, i de fomentar i divulgar la cultura del disseny facilitant els mitjans pedagògics i d'investigació per a que això fos possible.

D'aquesta manera, el mes d'octubre del mateix any ESDi (en aquell moment Escola Superior del Disseny Tèxtil i de la confecció ESDIT) va iniciar la seva activitat acadèmica amb els cursos de disseny tèxtil 1989-1990. Tres anys més tard, l'any 1992, la FUNDIT va signar un conveni d'associació amb la Universitat Ramon Llull (URL). Mitjançant aquest conveni es van començar a impartir els Estudis Universitaris en Disseny que fins aquell moment no havien existit a Espanya, ampliant-se als camps del disseny gràfic i del disseny industrial.

Un dels puntals de l'ESDi rau en el seu esperit emprenedor i una mostra d'això és el fet d'haver estat el **primer centre català a impartir la Titulació Oficial Universitària de Grau en Disseny**, d'acord amb les directrius establertes per l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

Amb l'objectiu de celebrar el seu 20 aniversari, l'ESDi ha acollit un seguit d'activitats extraordinàries, entre les quals s'inclou l'exposició que s'ha anat desenvolupant al llarg de l'any al campus de l'escola, a Sabadell. Una exposició duta a terme amb l'objectiu de donar a conèixer els testimonis de totes les persones que han format i formen l'ESDi.

Paral·lelament a l'exposició i altres accions puntuals que han commemorat el 20 aniversari de l'ESDi, prestigiosos ponents vinculats al disseny han aportat valor de reflexió i debat sobre temes transversals de disseny; temes que afecten a qualsevol de les especialitats que el centre imparteix. Finalment, i com a colofó final, el centre organitza el 1er Congrés Internacional de Disseny i Innovació de Catalunya per comprendre millor el present, amb la mirada en el passat, i planificar així el futur esperançant que la professió del disseny té al nostre país.

SABADELL, CIUTAT COMPROMESA AMB LA INNOVACIÓ. SEU DEL CONGRÈS

Sabadell és una ciutat de la zona metropolitana de Barcelona que compta amb 201.000 habitants.

Al segle XIX, Sabadell va ser anomenada la “Manchester catalana” per la importància de la seva indústria tèxtil i per la magnitud de les seves instal·lacions fabrils. A Sabadell s’han conservat un total de 45 xemeneies industrials i pràcticament totes estan protegides com a patrimoni de la ciutat.

És a final del segle XX quan es va projectar una ciutat moderna dotada dels serveis més actuals i més respectuosos amb el medi ambient.

Sabadell és una ciutat amb una àmplia oferta cultural, diversa i de qualitat, que desplega la seva singularitat en tres vessants: la música simfònica i l’òpera, el seu important patrimoni industrial tèxtil i els seus conjunts arqueològics.

- **Com arribar a Sabadell**

- Automòbil

- Autopista C-58 sortida Sabadell Sud i Sabadell Centre.

- Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya

- Estació Sabadell-Rambla

- Renfe

- Estació Sabadell-Centre

- **Més informació**

- Ajuntament de Sabadell

- www.sabadell.cat

- Sabadell Informació Turística

- www.sabadell.cat / visitasabadell

FIRA DE SABADELL

El 1er Congrés Internacional de Disseny i Innovació de Catalunya es celebrarà els dies 18 i 19 de març a la Fira de Sabadell.

Inicialment seu de “La Elèctrica”, la Fira de Sabadell va passar a ser posteriorment la multinacional ABB durant la dècada de 1940, l'edifici ha estat transformat mantenint l'estructura original, fet que el converteix en una obra arquitectònica singular i única.

El complex ha mantingut l'esperit industrial dels orígens i s'ha obert a la ciutat mitjançant dos impressionants murs cortina de 19m d'alçada. Les instal·lacions innovadores i versàtils converteixen a Fira Sabadell en un centre modern, preparat per acollir qualsevol tipus d'esdeveniment. L'excel·lent recuperació de l'edifici ha estat mereixedora de la 16a edició dels Premis Bonaplata a la millor restauració de patrimoni industrial.

Un “edifici verd”, compromès amb el medi ambient.

A més de comptar amb una arquitectura singular i funcional, Fira Sabadell és un edifici eficient en termes d'energia, més saludable i responsable pel que fa al medi ambient.

- **Més informació:**

Centre de Fires i Congressos Sabadell
C / Tres Creus 202
08203, Sabadell

93 748 60 00
www.firasbd.com
info@firasbd.com

ORGANITZADORS

COMITÈ DE PROGRAMA

PRESIDENT (chairman)

André Ricard: diseñador.

VOCALS (per ordre alfabètic)

Albert Esplugues: director del Centre d'Innovació en Productivitat Empresarial de Microsoft.

Albert Sanfeliu: director de l'Institut de Robòtica i Informàtica Industrial, IRI, de la UPC.

Felipe César Londoño: degà de la Facultat d'Arts i Humanitats de la Universitat de Caldas, Colòmbia.

Francesc Aragall: president de Disseny for All Foundation, DfA.

Isabel Roig: directora general de Barcelona Centre de Disseny, BCD.

Javier Nieto: dissenyador, president de Santa & Cole.

Jesús Martínez-Pujalte: president del Consell Executiu de FUNDIT-ESDi.

Joan Rieradevall: Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental, ICTA, de la UAB.

Jordi Muntanya: catedràtic de Gestió del Disseny d'ESADE.

Josep Pallarès: grup empresarial ROCA.

Llorenç Guilera: director del departament de Teoria i Desenvolupament del Disseny de l'Escola Superior de Disseny, ESDi.

SECRETARI

Carlos Jiménez: professor de l'Escola Superior de Disseny, ESDi.

EQUIP ORGANITZADOR

Director: Llorenç Guilera.

Coordinadors: Carlos Jiménez i Valentina Montero.

Responsable de disseny gràfic: Astrid Alonso i Anna Alonso.

Responsable de comunicació: Miriam Millán i Astrid Fernández.

Responsables de logística: Salvador Llimoner i Juan Martín.

PATROCINADORS

ORGANITZADORS

ESDi, Escola Superior de Disseny

FUNDIT, Fundació pel disseny

COL·LABORADORS D' HONOR

Comerç de Catalunya

Fundació del Banc de Sabadell

Ajuntament de Sabadell

PATROCINADORS

BCD

ESADE

Fira de Sabadell

Grup empresarial ROCA

ICTA

IRI

Microsoft

Observatori per la Cibersocietat

Universidad de Caldas

MEDIA PARTNERS

Medigrup

PROGRAMA

DIA 1

18 DE MARÇ

8:30

Acreditació i recollida de documentació.

9:15

Discursos inaugurals.

9:45

Ponent convidat GUI BONSIPE: Els reptes del disseny en la societat que emergeix de la crisi.

10:30 - 11:10

Presentació de 5 ponències de la línia: Disseny per a tothom / Passat, present i futur / Disseny centrat en l'usuari .*

11:10

Pausa i cafè.

11:30

Ponent convidat ALFRED ASTORT: User Experience Design.

12:10 - 12:40

Presentació de 5 ponències de la línia: Disseny per al desenvolupament local / La utilització de noves tecnologies en la creativitat i en el disseny / Disseny centrat en l'usuari .*

12:50 - 13:20

Presentació de 5 ponències de la línia: Disseny centrat en l'usuari / Disseny per a tothom / Metodologia del disseny .*

13:30

Dinar debat.

14:40 - 15:20

Presentació de 5 ponències de la línia: La importància del disseny com reactivador de l'economia / Identitat a la diversitat: l'mestizaje, la multiculturalitat i altres condicionaments sociològics del bon disseny / Metodologia del disseny .*

15:20

Ponent convidat ANTONI GARRELL: Competitivitat i disseny.

16:00 - 16:40

Presentació de 5 ponències de la línia: Identitat a la diversitat: l'mestizaje i la multiculturalitat / La utilització de les noves tecnologies en la creativitat i en el disseny / La responsabilitat amb la conservació mediambiental: Ecodisseny .*

16:40

Ponent convidat FRANCESC ARAGALL: El Design for All o com conjugar valors socials amb beneficis econòmics.

17:20 - 18:00

Presentació de 5 ponències de la línia: Identitat en la diversitat. El mestizaje i la multiculturalitat / La utilització de les noves tecnologies en la creativitat i en el disseny / La responsabilitat amb la conservació mediambiental .*

18:00 - 18:40

Presentació de 5 ponències de la línia: La utilització de les noves tecnologies en la creativitat i en el disseny / Disseny per a tothom / Responsabilitat amb la conservació medioambiental: Ecodisseny .*

19:00

Vi del país i acte cultural al hall de l'ESDi.

DIA 2

19 DE MARÇ

9:00 - 9:40

Presentació de 5 ponències de la línia: Reptes pedagògics en la formació de dissenyadors / La importància del disseny com a reactivador de l'economia / Disseny per al desenvolupament local.*

9:40

Ponent invitat ALASTAIR FUAD-LUKE: Design together (co-design) and sustainable design (eco-design).

10:20

Pausa i cafè.

10:50 - 11:30

Presentación de 5 ponencias de la línea: Metodología del diseño / La importancia del diseño com a reactivador de la economía / Retos pedagógicos en la formación de diseñadores.*

11:30

Ponente invitado ALBERT SANFELIU: La robótica: una mirada al 2050.

12:10 - 12:50

Presentación de 5 ponencias de la línea: La responsabilidad con la conservación medioambiental: Ecodiseño / La importancia del diseño como reactivador de la economía / Retos pedagógicos en la formación de diseñadores.*

12:50 - 14:00

Clausura del CIDIC.

**Ponencia destacada en el auditorio, 2 ponencias en la Sala 1 y, 2 ponencias en la Sala 2.*

CHAIRMAN

ANDRÉ RICARD

És un dels pioners més emblemàtics del disseny industrial modern a Catalunya amb reconeixement mundial. Neix a Barcelona el 1929. La seva formació inicial va ser autodidacte, atesa la carència de carrera de disseny d'aleshores. Va residir durant quatre anys a França, Suïssa i Anglaterra. El 1956 va anar als Estats Units per entrevistar a Raymond Loewy que l'introdueix en el grup dels dissenyadors.

KEYNOTE SPEAKERS

FRANCESC ARAGALL

(Barcelona 1960). És llicenciat en pedagogia terapèutica per la Universitat de Barcelona. Ha desenvolupat la seva activitat professional en el món de l'ergonomia, la biomecànica, l'accessibilitat i el Design for All, concepte que ha difós per Europa a través de l'European Institute for Design and Disability (EIDD), del qual ha estat president des de l'any 1998 fins al 2001.

ALFRED ASTORT

És des de 1995 dissenyador d'interfícies de Microsoft, responsable del User Experience Design (disseny d'experiència d'usuari) del grup Seadragon de LiveLabs, un nou projecte de Microsoft centrat en investigació i desenvolupament d'aplicacions per a Internet i incubació de noves tecnologies.

GUI BONSIPE

(Alemanya, 1934). És un reconegut dissenyador industrial. Va ser professor de la HFG (Hochschule für Gestaltung) a Ulm, considerada la progressió de la Bauhaus. Té una influència forta en el disseny llatinoamericà. En tancar les seves portes la HFG, va emigrar a Xile per treballar a l'Organització Internacional del Treball, sota l'auspici de Salvador Allende.

ALASTAIR FUAD-LUKE

És un expert en disseny sostenible i en co-disseny (el disseny en grup). És consultor de disseny sostenible, facilitador, educador i escriptor que treballa al Regne Unit, la U.E. i la resta del món. Fuad-Luke és una veu de primer ordre en el debat internacional sobre com el disseny pot ajudar a trobar el camí cap a formes més sostenibles de vida i de treball.

ANTONI GARRELL

Enginyer Industrial per la UPC (1975), Màster en Gestió i Administració, i estudis de doctorat en Sistemes de Suport en la Presa de Decisió. Actualment és Director General de la Fundació FUNDIT per l'ESDI. És autor de diferents llibres i articles. Ha rebut diversos reconeixements entre altres: membre d'honor de l'associació USI, Chip d'or, i premi a la Comunicació en Societat del Coneixement de Chile.

ALBERTO SANFELIU

És enginyer industrial per la UPC, i doctor (1982). Del 1979 al 1981 investigador la Universitat de Purdue, EE.UU. Actualment és Catedràtic en el Departament de "Enginyeria de Sistemes, Automàtica i Informàtica Industrial (ESAII)", de la UPC i Director de l'"Institut de Robòtica i Informàtica Industrial (IRI)", institut mixt de l'UPC i del CSIC (Consejo Superior de Investigaciones Científicas).

